

91. SJÖSÄKERHET

Vad ska man tänka på vid placering ombord av tyngre föremål – ur stabilitetssynpunkt?

92.

Hur påverkas stabiliteten av en förhållandevis stor vattenmängd i båten?

91 SVAR.

Högt placerad "last" försämrar stabiliteten.

92 SVAR.

Så kallad "fri vätskeyta" försämrar stabiliteten.

93.

Olika delar i en säker bränsleinstallation?

93 SVAR.

Bränslepåfyllning ute på däck.

Avluftning av tank utombords (vid tankning pressas bensingaser ut ur tanken. Gaserna är tyngre än luft och samlas under durken).

Ingående delar i bränslesystemet, från påfyllningsbeslaget till motorn är jordade (elektriskt förbundna).

Slangar åtdragna med dubbla motvända slangklämmor.

Regelbunden kontroll av läckor

94.

Förebyggande åtgärder mot brand?

94 SVAR.

Korrekt installerat och underhållet bränslesystem.

Gasol som är korrekt installerad och underhållen.
Elsystem som är korrekt installerat och underhållet.

Kontroll på levande ljus, fotogenlampor och värmare.

Tanka lös bränsletank iland. Risk för statisk elektricitet med fritt fallande stråle.

Tanka inte över, försök beräkna mängd eller håll kontroll på annat sätt.

Ventilera motorrum före start av bensinmotor.

Förberedd släckning med utplacerade och laddade brandsläckare, mm

95.

Förebyggande åtgärder mot fall över bord?

95 SVAR.

Pulpit, mantåg, akterpulpit.

Grabbräcken

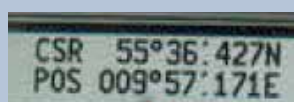
Säkerhetslina för arbete på däck.

Undvika häftiga manövrer när någon är på däck.

Möjlighet att kunna manövrera segel från sittbrunn

96.

Varför kan inte den här positionsuppgiften användas som position i nödläge?

CSR 55°36'427N
POS 009°57'171E

96 SVAR.

Det står CSR framför positionen, det betyder att det är pekarens (cursor) position, det är viktigt att uppge båtens position.

CSR 55°36'427N
POS 009°57'171E

97.

Första åtgärd vid brännskada?

97 SVAR.

Kyla med vatten, omkring 20°, länge, kanske 20 – 30 minuter

98.

När ska man uppsöka en läkare för att få hjälp med en brännskada?

98 SVAR.

När brännskadan är större än den skadades egen handflata.

99.

När det bildats en blåsa på en brännskada,
ska man då peta hål på den?

99 SVAR.

Nej, låt blåsan vara, den skyddar mot infektion.

100.

Matlagning medför kanske den största risken för
brännskada ombord Förebyggande åtgärder?

100 SVAR.

Koka/värma mat innan man ger sig ut på gropigt vatten.

Vara klädd, regnställ och byxbenen utanpå stövlarna.

Balansupphängt kök med slingerräcken.

Handtag att hålla sig i.

101.

Åtgärder vid man-över-bord?

101 SVAR.

Kasta livboj eller liknande för att markera positionen och ge flythjälp, om det kan ske direkt annars är det inte mycket hjälp.

Engagera besättningen, någon får till enda uppgift att hålla den nödställda under uppsikt. Andra förbereder ombordtagning.

Vänd tillbaka så fort som möjligt.

Markera positionen på Navigatorn om möjligt.

Förbered ombordtagning.

Larma sjöräddning om inte den nödställda kan undsättas snabbt

102.

Före avgång är det lämpligt att sjösurra.
Ge några exempel.

102 SVAR.

Framförallt gäller det att tyngre föremål t.ex. lös bensindunk, gasolflaska m.fl. har sina bestämda platser och kan säkras där.

I övrigt är det ändamålsenligt att olika saker som har någon säkerhetsfunktion har bestämda platser, ficklam-pa, bärbar VHF, nödsignaler mm.

103.

Vem är ansvarig för båtens framförande?
Båtens ägare eller befälhavare?

103 SVAR.

Båtens befälhavare har ansvar för båtens framförande.

Det betyder bl.a. att man som befälhavare behöver känna till båten ur säkerhetssynpunkt, känna till navigationsinstrumenten, kunna läsa, känna till brandsläckningsmöjligheter. Vidare behöver bränslemängd och annan utrustning kontrolleras etc etc.

104.

Vad innebär redaransvar?

104 SVAR.

Redaren (vanligen ägaren) har ansvar för att båten är sjövärdig och ansvarar ekonomiskt för vad båten kan ställa till med.

En anledning till att ha ansvarsförsäkring.

105.

Hur många passagerare får högst medfölja en fritidsbåt?

105 SVAR.

Max 12 st. Dessutom kan det få finnas personal, men de ska känna till båtens säkerhets utrustning mm och kunna ta hand om passagerarna

106.

Vilken promillegräns gäller för sjöfylleri för båtar längre än 10 meter eller som kan göra minst 15 knop?

106 SVAR.

I en båt som är längre än 10 meter eller kan gå fortare än 15 knop ska befälhavaren (och personer med uppgift av väsentlig betydelse för sjösäkerheten) ha mindre än 0,2 o/oo alkohol i blodet.

Dom för sjöfylleri kan bli böter eller fängelse i max 6 mån.

När alkoholkoncentrationen i blodet uppgår till 1,0 o/oo kan dömas till grovt sjöfylleri till fängelse i högst 2 år.

107.

Vilken typ av brandsläckare är lämplig för brand i inredning?

107 SVAR.

Pulver är effektivt.

Brandfilt kan användas på småbränder.

Vatten som hämtas från sjön är också bra, framförallt till efter-släckning.

Koldioxid ger ren släckning, men ger inte skydd mot återtändning.

Litiumbatterier kräver speciell släckare.

Lösa brinnande föremål kan lämpas i sjön.

108.

Vilken typ av utrustning är lämplig för att släcka brand i en människas kläder?

108 SVAR.

Lämpligt att släcka med brandfilt (Släck från ansiktet och mot fötterna) eller vatten.

109.

Hur larmas sjöräddning?

109 SVAR.

Telefon 112

Om VHF-radio finns, larmar man på kanal 16. Nödsignal = "Mayday, Mayday, Mayday"

Därefter uppgifter om position, behov av hjälp och identifiering av båt.

För att få använda VHF-radio ska man ha SRC-certifikat. I nödsituation ska man naturligtvis inte avstå från att nyttja denna möjlighet bara för att man saknar behörigheten.

110.

Lämpliga nödsignaler för fritidsbåt förutom telefon och VHF?

110 SVAR.

Röra utsträckta armar upp och ned
Röda fallskärmsljus
Röda handbloss
Signalen SOS (...---...) avgivet med ljud eller ljus
Orange röksignal för användning i dagsljus.

I sjövägsreglerna finns dessutom följande - mindre lämpade för fritidsbåtar:

Kanonskott/knallsignaler
Oavbruten mistsignal
Eldsflammar
Signalflaggorna NC
Fyrkantig flagga över eller under klot

III.

Vilka skyldigheter har befälhavare som får kännedom om sjöolycka?

111 SVAR.

Sjölagen föreskriver att alla är skyldiga att undsätta nödställda, så länge det kan ske utan allvarlig risk för egen båt och besättning.

112.

Vilka skyldigheter har befälhavare som har kolliderat med annan båt?

112 SVAR.

Skyldig att lämna det andra fartyget och de ombordvarande där all behövlig och möjlig hjälp för räddning ur den uppkomna faran, om det kan ske utan allvarlig fara för det egna fartyget och de ombordvarande.

Sjölag 8 kap 4§.

113.

Vad utmärker en räddningsväst?

113 SVAR.

Den har krage och förmågan att vända även en medvetlös person så att den flyter med ansiktet upp.

114.

Att tänka på när det gäller gasol ombord?

114 SVAR.

Gasolflaskan stadigt surrad i ventilerat utrymme.

Ej för gammal regulator

Stäng av kranen på flaskan när gasol inte ska användas på ett tag

Installera läckprovare

Täta och ej för gamla slangar

Avstängning före förbrukare

Tänd tändare innan gas släpps på. Eftersom gasol är tyngre än luft samlas den under durkarna och är svår att vädra ut.

Gasollarm

115.

Lämplig förvaring av mobiltelefon under färd, ur säkerhetssynpunkt?

115 SVAR.

I en vattentät speciell förvaringspåse.

116.

Skillnader mellan räddningsväst och seglarväst?

116 SVAR.

Räddningsväst är gjord så att bäraren ska flyta med ansiktet uppåt. Seglarväst är flythjälp för simkunnig

117.

Vilken uppgift har motorrumsfläkten i ett bensinmotorrum?

117 SVAR.

Att vädra ut eventuella bensingaser före start.

118.

Impeller på en inombordsmotor behöver bytas ibland
– var sitter den?

- I bränslesystemet
- I elsystemet
- I smörjsystemet
- I kylsystemet

118 SVAR.

Impellern sitter i kylsystemet.

119.

Vad kan inträffa om motorns bränslefilter inte byts?

119 SVAR.

Det kan sätta igen och stoppa bränsleflödet med motorstopp som följd.

120.

Hur "luftar" man bränslesystemet på en dieselmotor och varför?

120 SVAR.

Man luftar dieselmotorn när det kommit luft i bränslesystemet, vilket sker t.ex. när man byter bränslefilter eller om man kört slut på bränslet.

Man luftar genom att öppna luftskruv på filterhållaren och handpumpa bränslet tills det kommer ut. Det kan vara nödvändigt att släppa ut luft på flera ställen i bränslesystemet.